

1888-10-01

þÿ — ° ± Ä ¬ Ñ Ä ± Ñ ¹ Â Ä · Â š í À Á ¿ Å

þÿ • Á µ Å ½ · Ä ¹ ² ð Á ñ³ Á ± ¼ ¼ ± Coop 2002

Library of Neapolis Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/7975>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

Γενικά
 Φορολογία
 αρχαιότητες
 Ραφός ✓
 Διαίωσση
 Αδυναμία
 Henry Bulwer
 Νομωδ Συμβασιτε
 Κ. Γαϊκάης

κουρ
 χειρξια
 εμανηματα
 βωμνηαα

ΕΚΑΤΑΛΑΧΗ
 ΤΗΣ
 ΚΥΠΡΟΥ.
 Υπό τον ανώτερον τίτλον η Γενική
 σταβα η Ν. Ημέρα της 17/29 Σεπτ.
 γράφει τα εξής:
 Εν τω η Χρόνω η Διαμοιότης το έθνος
 περί Κύπρου άθρον η Τετραμνησταδίου
 τρου δεν έλκρουσι Κωρηδες η Ανάστασης
 Αγγλων, καίτοι υπόχουσι η Τη η Ανάστα
 αν έπρεπε να διαβύωσιν όλος ηη παρο
 χη. Απεκτήσαμεν την νήσον εν έτει 1878

ως στρατιωτικόν σταθμόν, επί τινα δέ χρό-
 νον πάντες έραίνοντο κατευχριστημένοι εκ τής
 νέας κτήσεως. Συνερωπήσαμεν ν' αποτεινωμεν
 εις τον Σουλτάνον ποσόν, όπερ έφωράθη λίαν
 ύπερογκον, έξκκολουθούμεν δ' από δέκα έτων
 καταβάλλοντες ταχτικώς το ποσόν τούτο. Μέ-
 χρι τούδε μικρόν έχρησίμευσεν η κατοχή, έ-
 πειδή όμως κατά μέτρον όρον καταβάλλομεν
 ύπερ αυτής ανά πών έτος περί τας τριάκοντα
 χιλιάδας λιρών, θεόν να ύποτεθη ότι τα ύ-
 κουργεία, άτινα διεδέχθησαν άλληλα από του
 1878, κρίνουςι τη κτήσιν άνταξίαν τής θυ-
 σίας. Η θέσις τής Κύπρου εν τή ιστορία τής
 παγκοσμίου ήμερώσεως δεν είνε ανεπιφανής.
 Κειμένη εις το σημείον τής ένώσεως των τρι-
 ων μεγάλων πολιτισμών του άρχαίου κόσμου,
 του τής Ελλάδος, του τής Αιγύπτου και του
 τής Ασίας, σώζουσα δ' αναριθμητα ίχνη και
 λείψανα του κατά τους προϊστορικούς, κλασι-
 κούς και μεσαιωνικούς χρόνους βίου, η νήσος
 παρέχει ευρύ στάδιον εις αρχαιολογικάς έρεύ-
 νας, ων έπελήφθη ήδη η ιδιωτική πρωτοβου-
 λία. Αί ανασκαφαί, άς έπεχείρησαν έταίροι τής
 Βρετανικής Σχολής των Αθηνών επί τής Θέ-
 σεως, ένθα έκειτο ο ναός τής Παφίας Α-
 φροδίτης, ήγαγον εις φώς έρείπια άρκούντα,
 όπως όρισθη εις τα καθόλου ό ρυθμός τής

οικοδομῆς. Ἐπιγραφαὶ εὐρέθησαν περὶ τὰς
150, εὐρέθησαν δὲ καὶ τινὰ καλλιτεχνήματα,
ἐν οἷς μαρμαρίνη κεφαλὴ παιδὸς ἀριστῆς, ἑλ-
ληνικῆς τέχνης. Ἐν γένει τὰ περιήματα τῶν
ἀνασκαφῶν ὑπῆρξαν τοσοῦτον ἐνθαρρυντικά,
ὥστε χώρα πλουσία οἷα ἡ Ἀγγλία δὲν θὰ
ἐπιτρέψῃ νὰ διακοπῶσιν ἕνεκεν ἐλλείψεως
χρημάτων. Καὶ ταῦτα μὲν ἐνδιαφέρουσι τοὺς
εὐπόρους ἑραστὰς τῆς ἀρχαίας τέχνης. Ἀλλὰ
καὶ ἐξ ἄλλης ἀπόψεως τὰ πράγματα τῆς Κύ-
πρου εἶνε ἀξία τῆς προσοχῆς τῶν Ἀγγλων
φορολογουμένων. Ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις
τῆς νήσου εἶναι, τὸ γε νῦν ἔχον, ἥκιστα εὐά-
ριστος. Ὅτι ἀφορᾷ τὰ ἐπὶ τόπου ἔσοδα καὶ
τὰ ἔξοδα, οὐ μόνον ὑπάρχει ἰσοζύγιον, ἀλλ'
ἀπομένει καὶ σπουδαῖον περίσσευμα. Ἐν συν-
όλῳ, κατὰ τὴν δεκαετῆ ἀγγλικὴν διαχείρισιν,
εἰσπράχθησαν λ. στ. 1,672,426, ἔδαπανή-
θησαν δὲ 1,127,579. Ἀπελείφθη λοιπὸν πε-
ρίσσευμα ἐκ λ. στ. 544,847. Ἀλλ' ὁ φόρος
τῆς ὑποτελείας ἀπορροφᾷ 92,000 λ. στ. κατ'
ἔτος, ἵνα δ' ἐπαρκέσῃ εἰς τὸ βάρος τοῦτο ἡ
νήσος, ἐδέησε νὰ προσέλθῃ ἀρωγὸς ἡ ἀγγλι-
κὴ κυβέρνησις, καταβαλοῦσα ἐν ὄλῳ λ. στ.
294,000. Προστιθεμένου τοῦ ποσοῦ τούτου,
αἱ ὀλικαὶ πρόσοδοι τῆς νήσου ἐν μιᾷ δεκαε-
τίᾳ ἀνέρχονται εἰς 1,966,426. Κατὰ τὸ αὐ-
τὸ διάστημα ἔδαπανήθησαν, ἐπὶ τόπου 1,127,
579 καὶ εἰς φόρον τῆ Πύλης 893,750, ἥτοι
ἐν ὄλῳ 2,021,329. Ἀπέμεινε λοιπὸν ἑλ-
λαμμα ἐκ 54,903 λ. στ. Τὸ εὐκρινὲς συμ-
πέρασμα εἶνε ὅτι, ἐὰν αἱ πρόσοδοι τῆς νήσου
κατέλιπον ἐν μιᾷ δεκαετίᾳ περίσσευμα ἐκ
544,000 λ. στ. ὁ φόρος τῆς ὑποτελείας ἀ-
περόφησεν 893,000, ἐξ ὧν 294,000, κα-
τέβαλε τὸ ἀγγλικὸν ταμεῖον. Ἐν ἄλλαις λέ-
ξεσιν ἡ Κύπρος ἠγόρασεν ἀπὸ 600 χιλ. λιρ.
τὸ προνόμιον τοῦ κυβερνᾶσθαι ἐπὶ δέκα ἔτη
ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας. Ἐφέτος τὰ εἰς 31,466 λ.
στ. ὀρισθὲν περιθώριμα ἐλάττωσθαι τοῦ μέσου
ὄρου, διότι ἡ Κύπρος ὑπέφερε δεινῶς ἐξ ἀ-
νομβρίας, ἥτις ἐκ τῆς μὲν διαμερίσεως κα-
τέστησεν ἀναγκαῖα ἑκακτα μέτρα ἀνακου-
φίσεως, ἀλλὰ τοῦ δὲ ἐπὶ τῆς αἰχμῆς τῶν
ἀγροτικῶν ἐργλημάτων, συνεπερχοῦσαν ἀξίη-
σιν τῶν ἐστὶν οἰκονομικῶν καὶ δικαστικῶν δαπανῶν.

Ὁ ἀρμοστής Σίρ Βούλουερ ἐκρίνεν ἀπαραίτητον νὰ καταβάλῃ ἡ Ἀγγλία 85 μυριάδας λιρών, ἵνα ἐπιτευχθῇ ἰσοῦγιον καὶ ἐξοφληθῇ ὁ φόρος τῆς ὑποτελείας. Ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον

τῶν οἰκονομικῶν, παρὰ τὴν σύστασιν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἀποικιῶν, ἠρνήθη νὰ διαθέσῃ πλείονας τῶν τριμυρίων λιρών, ἐξέφρασε δὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι «δι' ἐπιμελεστάτης διαχειρίσεως τῶν πόρων τῆς νήσου, διὰ προσκίρου χρησιμοποίησεως τῶν παρακαταθηκῶν καὶ δι' ἄλλων συνδυασμῶν, ἐπὶ πᾶσι δὲ δι' ἐνσταλοῦς περιστολῆς τῶν δαπανῶν, καὶ ἰδίᾳ δὲ δι' ἐλαττώσεως τῶν ὑπερβαίνοντων ποσόν τι μισθῶν», θὰ ἀποκαταστῇ τὸ ἰσοῦγιον. Ὁ λόγος Κνούτσοφρδ ἀπεκρίθη ὅτι καταβάλλεται μὲν πᾶσα προσπάθεια πρὸς περιστολὴν τῶν δαπανῶν, ὅτι ὅμως ἡ ἐλάττωσις τῶν μισθῶν κείται ἐκτὸς συζητήσεως, τοῦτο δὲ χάριν τῆς δημοσίας πίστεως, «διότι πολλοὶ τῶν ὑπαλλήλων κατέλιπον ἑτέρους κλάδους τῆς ὑπηρεσίας, ἵνα ὑπηρετήσωσιν ἐν Κύπρῳ». Τὸ ἐπιχείρημα ἐφαίνετο ἀκαταμάχητον· ἀλλ' ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑφυπουργὸς ἀνταπήνησεν ἀλλοκότως ὅτι, «ἐάν ἡ πρόσκαιρος ἐλάττωσις τοῦ μισθοῦ ἐκληρῆθῇ ὡς φορολογία, εἰς τὴν τυχαίαν ταύτην περιπέτειαν ὑπόκεινται πάντες οἱ ὑπάλληλοι, ἐν Κύπρῳ ἢ ἀλλοῦ». Ἐν ἄλλαις λέξεσι τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν φρονεῖ ὅτι οὐδὲν ἔχει τὸ ἀδικον ἢ αὐθαίρετος ἐλάττωσις μισθῶν προσυμπεφωνημένων, τον κατάφωρον δὲ τοῦτον σφετερισμὸν δὲν θεωρεῖ ὡς ἀθέτησιν τῶν ἔρων τῆς δημοσίας ἠθικῆς, διότι πρόκειται περὶ φορολογίας! Ἀφοῦ οὕτω κρίνει Ὁ Ἄγγλος ὑπουργός, οὐδὲν ἄπορον, ἐάν τὰ αἰρετὰ μέλη τοῦ Νομοθετικοῦ Συμβουλίου τῆς Κύπρου προσεπάθησαν νὰ ἐλαττώσῃ τοὺς μισθοὺς πάντων τῶν Ἀγγλῶν ὑπαλλήλων. Ὁ ἀρμοστής ἐξανέστη τότε· ἀλλ' ἐάν γίνωσι δεκταὶ αἱ θεωρίαι τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, ἡ διαγωγή τῶν Κυπρίων ἦν, οὐ μόνον νόμιμος, ἀλλὰ καὶ εἰς

ἄκρον πατριωτικῆ. Κατ' οὐσίαν πιστεύεται ὅτι αἱ δαπάναι τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας ἐν Κύπρῳ εἶναι δεκτικαὶ σπουδαίας ἐλαττώσεως, ἐν διακοινώσει δ' ἀπὸ 3 Αὐγούστου 1888 ὁ λόρδος Κνούτσοφφὸς ἀγγέλλει ὅτι, κατὰ τὴν προσελθὴν χηροίαν τῆς θέσεως, ὁ μισθὸς τοῦ ἀρμοστοῦ θὰ ἐλαττωθῇ ἀπὸ 4000 λ. εἰς 2000, ὁ δὲ τοῦ γραμματέως τῆς ἐπικρατείας ἀπὸ 1200 εἰς 800, θὰ ἐφαρμοσθῇ δ' ἐν πᾶσι ταῖς κλάδοις τῆς ὑπηρεσίας αὐστηροτάτη οἰκονομία. Τοῦτο εἶνε βεβαίως ἀναγκαιότατον συζητέον ἔμως ἐὰν ἐπιεικῶς πολιτευόμεθα πρὸς τοὺς Κυπρίους, ἐπιβάλλοντες αὐτοῖς τὸ μέγιστον μέρος τοῦ καταθλιπτικωτάτου φόρου τῆς ὑποτελείας. Οὐδεὶς ἀρνεῖται ὅτι ἡ Κύπρος ὠφελήθη μεγάλως τεθεῖσα ὑπὸ ἀγγλικῆν διαχείρισιν. Παρέσχομεν αὐτῇ ὡς ὡμολόγησεν ὁ Κ. Χαϊκάλης, τὸ ἀνεκτίμητον πλεονέκτημα ἀδιαφθόρου καὶ ἀμερολήπτου δικαιοσύνης, ἀπηλλάξαμεν δ' αὐτὴν τῆς μάστιγος τῶν ἀκρίδων. Ἀλλὰ τὸ ἀντίτιμον ἀπέτισαν οἱ Κύπριοι ἀδρῶς. Κατέβαλον ἡμῖν ἑκατομμύριον λιβῶν ἐντὸς δέκα ἐτῶν, ἐὰν δ' ὑπερισχύσῃ ἡ γνώμη τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, θὰ καταβάλωσιν ἔτι πλείονα ἐν τῷ μέλλοντι. Καὶ ὁμῶς ἐὰν παράσχωμεν πίστιν εἰς τὸν κ. Χαϊκάλην, αἱ πρὸ δεκαετίας εὐέλπιδες προσδοκίαι βιομηχανικῆς καὶ γεωργικῆς ἀναπτύξεως δὲν ἐπληρώθησαν, οὐδ' εἶναι πιθανὸν νὰ πληρωθῶσιν, ἐφ' ὅσον ὁ φόρος τῆς ὑποτελείας ἀπορροφᾷ τὸ καθαρώτερον μέρος τῶν προσόδων καὶ τὸ θησαυροφυλάκιον πρέφει ἰδιαίτεράς θεωρίας περὶ φορολογικῶν περιπετειῶν. Τὸ ἐνεστὸς σύστημα, καθ' ὃ τὸ ἐξ Ἀγγλίας βοήθημα ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν ταλαντευομένων ἀναγκῶν τῆς ἐπιτοκίης διαχείρισεως, δὲν εἶναι εὐχάριστον. Ἐὰν εἶναι δίκαιον νὰ φέρῃ ἡ χώρα αὕτη ἐν μέρος τοῦ ἐπαχθοῦς φόρου τῆς ὑποτελείας, τὸ ποσοστὸν καλὸν εἶναι νὰ ὀρισθῇ ἀναλλοιώτως καὶ ἐν

ἐλευθερίῳ πνεύματι. Τὴν Κύπρον κατέχομεν
χάρῃ ἰσίων ἡμῶν σκοπῶν, πρὸς τοὺς σκοποὺς
δὲ τούτους θέοι νὰ ᾧσιν ἀνάλογοι αἱ Οὐσίαι.
Ἐὰν ἐπὶ ἤρχετο διαρκὴς τις συμφωνία, τὰ πε-
ρισσεύματα, ἅτινα θὰ ἐπετυγχάνοντο δι' ἀγα-
θῆς διαχειρίσεως, θὰ διετίθεντο πρὸς ἐλάττω-
σιν φόρων, ἢ ἀνάπτυξιν τῶν βιομηχανικῶν
καὶ γεωργικῶν πόρων τῆς νήσου, ἐνῶ νῦν
χρησιμεύουσιν εἰς ἐλάττωσιν τοῦ βοηθήματος,
ὡφελούντα μόνον τὸ ἀγγλικὸν Θησαυροφυλά-
κιον. Ἰπὸ τοὺς ἐνεστῶτας ὄρους, τηροῦμεν
μὲν τὴν ἡσυχίαν καὶ ἀπονέμομεν ἀμερόλη-
πτον δικαιοσύνην, δὲν θυνάμεθα ἕμωι ν' ἀπο-
δώσωμεν εἰς τὴν νῆσον τὴν ἀρχαίαν εὐημερί-
αν καὶ εὐφορίαν».